

Bogdan Kavčič, Zdomci in domovina. Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije — Center za raziskovanje javnega mnenja, zvezek 32, Ljubljana 1971, 47 strani.

Problematika izseljevanja, zaposlovanja in vračanja naših delavcev iz tujine v domovino postaja iz leta v leto aktualnejša. V knjižici so podane razčlenitve in analize ankete, ki je konec leta 1970 zajela naše zdomce, ko so ob novoletnih praznikih prihajali domov na dopust. Ker se tudi geografija s svojimi raziskavami dotika vrste problemov, ki so neposredno pogojeni z našimi zdomci, zato bo našel v knjižici vsakdo, ki se bo še v prihodnje spoprijemal s prikazovanjem in z razvozljanjem vzrokov in posledic te problematike, vrsto zanimivih dognanj in koristnih napotkov in usmeritev za delo.

M. N.

Iz geografske književnosti o Jugoslaviji

Stjepan Mikulec, Mjesto i značaj akumulacija i prevodenja voda u daljem rešavanju problema voda u Jugoslaviji. Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Radovi XLII, odjelenje tehničkih nauka, knjiga 2, Sarajevo 1972, str. 49—69 (1 karta in 1 diagram).

Sodobno vodno gospodarstvo potrebuje čim bolj stalne vodne razmere v teku leta. Stalno naraščajo tudi potrebe po vodi za prebivalstvo, industrijo, elektrogospodarstvo, kmetijstvo, transport itd. Naravni vodni režim je mogoče izboljšati s akumulacijami v porečjih in s prevajanjem vode iz porečja v porečje. Avtor analizira možnosti za akumulacijo vode v Jugoslaviji in za razporejanje vode po porečjih ter probleme, ki bi pri tem nastali. Tabelarično so prikazane hidrološke razmere glavnih rek in porečij. Predstavljeni so poprečni pretoki za zimsko in poletno obdobje ter za vse leto, dalje so prikazane zelo visoke in srednje nizke vode, izračunano pa je tudi razmerje med nizkimi in visokimi vodami.

Dosedanje raziskave o možnostih za akumulacije so opravljene predvsem za elektrogospodarstvo, manj za splošne vodnogospodarske potrebe. Prikazane so prostornine obstoječih in projektiranih akumulacij po rekah in porečjih ter stopnja izravnosti vodnega režima, ki je že dosežena ali jo je mogoče doseči z izgradnjo predvidenih akumulacij. V celoti imamo v Jugoslaviji tri področja z večjimi problemi pri urejanju vodnega režima. To so porečja Save, Morave in Vardarja z majhnim specifičnim odtokom v nasprotju z jadranskim porečjem, kjer je odtok skoraj dvakrat večji. Ker vseh predvidenih akumulacij ne bo mogoče zgraditi, je avtor mnenja, da bo toliko bolj narasla potreba po prevajanju vode iz porečja z manjšo porabo in ugodnejšimi hidrološkimi pogoji v porečje, kjer so razmere prav nasprotno. Vsi načrti za sedaj predvidevajo le prevajanje vode iz jadranskega v črnomorsko porečje. Za smotrno izrabo vode pa so potrebni obsežni vodnogospodarski načrti, ki jih predstavljajo tako imenovane vodnogospodarske osnove nižjega in višjega reda. Takšno osnovo bi bilo treba po avtorjevem mnenju čimprej pripraviti in sprejeti za celotno Jugoslavijo, da bi lažje načrtovali tudi po posameznih porečjih.

P. Habič

Miodrag Pavičević, Saobraćajna geografija Jugoslavije, Beograd 1971.

Knjiga je odobrena za tisk kot učbenik in izdajatelj ji že v spremni besedi obeta zelo široko uporabnost: za študente prometne fakultete, slušatelje višjih in srednjih prometnih šol in celo za šole učencev v gospodarstvu; služila naj bi kot pomožna literatura na ekonomskih fakultetah in na raznih srednjih šolah. Knjigo naj bi uporabljali vsi, ki so neposredno ali posredno vezani na prometno problematiko. Takšna stremljenja seveda nalagajo knjigi širše naloge in odgovornost, posebno še, ker je učbenikov in druge literature o geografiji prometa malo, problematika pa je vedno bolj aktualna.

Avtor je snov razdelil na tri poglavja, prvi dve, geografski prostor in prebivalstvo SFRJ ter razvojne faze in proizvodni rajoni obravnavata splošno regionalno geografsko in zgodovinsko predstavo Jugoslavije (50 strani), tretje pa promet v SFRJ (85 strani). Prvi dve poglavji sta preobširni, preveč splošni in elementarni za to, da bi ponovili neka regionalno geografska dejstva